

Abetarja Kuranore

*Mënyrë e lehtë dhe e shpejtë
për të mësuar leximin e Kuranit Fisnik*

Prishtinë, 2015

Titulli:

Abetarja Kuranore

Autorë:

Osman Abazi

Jusuf Kastrati

Redaktor gjuhësor:

Besnik Kastrati

Përgatitja kompjuterike:

Jusuf Kastrati

Copyright © Autorët
E-mail: jusufi@gmail.com

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshiruesit

PARATHËNIE

Lavdërimi i takon Allahut, Atë e falënderojmë dhe vetëm prej Tij ndihmë dhe falje kërkojmë. Lusim Allahun të na mbrojë prej të këqijave të shpirtrave tanë dhe të veprave tona! Atë që e udhëzon Allahu nuk ka kush që e humb dhe atë që Allahu e lë në humbje nuk ka kush që e udhëzon. Dëshmojmë se nuk ka Zot që meriton të adhurohet përveç Allahut dhe se Muhamedi ﷺ është rob dhe i Dërguari i Tij.

Falë Zotit të Madhërishëm, u kompletua ky libër, i cili është një përpjekje modeste për ta ndihmuar çdo musliman të mësojë ta lexojë Kuranin Fisnik. Libra të tillë ka shumë, mirëpo, megjithatë ne e pamë të nevojshëm botimin e këtij libri për arsyet e mëposhtme:

1. Lloji i shkrimit që është përdorur në disa nga këta libra ndryshon nga ai që gjendet në Mus'haf, gjë që ua vështirëson nxënësve kalimin prej atij libri në Kuran. Ne kemi përdorur llojin e shkrimit që përdoret në Mus'hafin e botuar në Medine, i cili ka përparësi të shumta dhe është më i përhapuri në botë.

2. Shumë prej atyre librave kanë mangësi.

3. Metoda e mësimin në disa nga këta libra është e vështirë.

4. Këtë libër e kemi pasuruar me shembuj të mjaftueshëm nga Kurani Fisnik dhe me një shtojcë për ushtrimin e shkrimit, e cila ka rëndësi të veçantë, pasi që ndihmon nxënësin në ngulitjen në kokë të asaj që e mëson.

5. Shkronjat arabe që nuk ekzistojnë në alfabetin e gjuhës shqipe, gjatë transkriptimit, i kemi shënuar me shenja dalluese, po ashtu edhe zanoret e gjata.

6. Në fund të librit kemi paraqitur mënyrën e leximit të shembujve që gjenden në faqen 10 deri në faqen 28.

7. Ky libër është i përshtatshëm për të gjithë, pa dallim moshe a gjinie.

Duam t'jua kujtojmë se askush nuk mund të lexojë Kuran me përpikëri nëse nuk mëson me ndonjë libër të tillë te ndokush që di të lexojë mirë Kuran, sepse disa nga shkronjat arabe nuk ekzistojnë në gjuhën tonë shqipe, kështu që për shqiptimin e saktë të tyre duhet mësuar te ndokush që i njeh mirë ato.

Gjithashtu, dëshirojmë t'jua bëjmë me dije se mësimi i leximit të Kuranit me përpikëri është detyrë për çdo musliman dhe po ashtu për prindërit që t'ua mësojnë fëmijëve të tyre.

Për fund, lusim Allahun e Madhëruar t'i shpërblejë me Xhennetin Firdeus të gjithë ata që ndihmuan në përpilimin dhe botimin e këtij libri dhe ata që do të punojnë me të.

Shpresojmë të mos na harroni neve dhe prindërit tanë nga lutja juaj e mirë.

Dhe për fund: **I gjithë falënderimi i takon Allahut, Zotit të botëve. Allahu e thotë të vërtetën dhe vetëm Ai udhëzon në rrugën e drejtë.**

Lëvdatat, bekimet dhe paqja e Allahut qofshin me Muhamedin ﷺ, me familjen e tij, me shokët e tij besnikë dhe me ata që e ndjekin atë deri në Ditën e Gjykimit.

Autorët

VLERA E LEXIMIT TË KURANIT FISNIK

Lavdërimi i takon Allahut, Atë e falënderojmë dhe nga Ai kërkojmë ndihmë dhe falje. Lëvdatat, bekimet dhe paqja qofshin me të Dërguarin e Tij të fundit Muhamedin ﷺ, me familjen dhe shokët e tij, si dhe me ata që e pasojnë rrugën e tij.

Kurani Fisnik është fjala e Allahut të Lartësuar. Vlera e tij ndaj fjalëve tjera është sikurse vlera e Allahut ndaj krijesave. Ndërsa leximi i tij është gjëja më e mirë që e shqipton gjuha.

Allahu i Lartmadhërishëm thotë:

﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَمَن يَكْفُرْ بِهِ ۖ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَٰسِرُونَ﴾

«Ata të cilëve ua kemi dhënë Librin dhe e lexojnë ashtu siç është shpallur, ata besojnë vërtet në të. Kurse ata që nuk besojnë në të, pa dyshim, janë të humbur.» (Sureja el-Bekare: 121).

Ndërsa, i Dërguari i Allahut, Muhamedi ﷺ ka thënë:

“Më i miri prej jush është ai që e mëson Kurandin dhe ua mëson të tjerëve.” (Buhariu nga Othman Ibn Affani رضي الله عنه).

“Ai që e lexon Kurandin, duke qenë i përpiktë në leximin e tij është nën përcjellje të melekëve shëtitës, fisnikë dhe bamirës, ndërsa ai që e lexon Kurandin duke pasur vështirësi gjatë leximit, i ka dy shpërblime.” (Buhariu dhe Muslimi nga Aisheja رضي الله عنها).

“Me të vërtetë, Allahu i Madhërishëm i lartëson me këtë Libër disa njerëz dhe i poshtëron disa të tjerë.” (Muslimi nga Omer Ibnul-Hattabi رضي الله عنه).

“Lexojeni Kurandin, sepse ai do të vijë ndërmjetësues për lexuesit e tij në Ditën e Kijametit.” (Muslimi nga Ebu Umame El-Bahiliu رضي الله عنه).

“Ai që e lexon një shkronjë nga Libri i Allahut të Madhëruar ka një shpërblim i cili shtohet dhjetëfish. Nuk them se elifi, lami dhe mimi janë një shkronjë, por elifi është një shkronjë, lami një shkronjë dhe mimi një shkronjë.” (Tirmidhiu nga Abdullah Ibn Mesudi رضي الله عنه).

“Lexuesit të Kuranit i thuhet: lexo dhe ngrihu lart (në Xhennet), lexo ashtu si e

lexoje në dunja, sepse ti do të ngrihesh vazhdimisht duke e lexuar atë deri në ajetin e fundit që do ta lexosh.” (Ebu Davudi, Tirmidhiu dhe Nesaiu nga Abdullah Ibn Amri ﷺ).

“Vërtet, ai i cili në brendinë e tij nuk ka asgjë nga Kurani është si gërmadha!” (Tirmidhiu nga Ibn Abbasi ﷺ).

“Ai i cili e lexon Kuranin dhe punon me atë që gjendet në të, dy prindërore të tij Allahu do t’ua vë një kurorë në Ditën e Kijametit, drita e së cilës do të jetë më e mirë se drita e diellit në këtë botë. E ç’mendoni për atë që punoi me të?!” (Ebu Davudi nga Muadh Ibn Enesi ﷺ).

Këto ajete, hadithe e shumë të tjera të ngjashme me to tregojnë vlerën e mësimit, leximit dhe zbatimit të Kuranit Fisnik.

Paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të Dërguarin e Allahut, Muhamedin, familjen e tij të ndershme, mbi shokët e tij dhe mbi të gjithë ata që e pasojnë atë deri në Ditën e Gjykimit.

Autorët

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

HYRJE

- Alfabeti i gjuhës arabe përbëhet nga njëzet e tetë shkronja dhe secila shkronjë e ka emrin e vet.
- Të gjitha shkronjat e alfabetit arab janë bashkëtingëllore. Në arabisht ekzistojnë edhe tri zanore të shkurtra ose vokale, mirëpo ato nuk janë pjesë e alfabetit.
- Nëntë tinguj të gjuhës arabe nuk ekzistojnë në gjuhën shqipe dhe për këtë arsye këta tinguj i quajmë shkronja të rënda.
- Për shqiptimin e drejtë të këtyre tingujve duhet patjetër që të mësojmë te ndokush që e njeh mirë shqiptimin e shkronjave arabe.
- Leximi në gjuhën arabe, ndryshe nga shqipja, fillon nga ana e djathtë.
- Germat e gjuhës arabe nuk ndahen në germa të mëdha dhe të vogla, por gjithnjë shkruhen njëjtë.
- Të gjitha shkronjat e Kuranit lidhen me njëra – tjetrën, nga të dyja anët, përveç gjashtë prej tyre, të cilat lidhen vetëm nga ana e djathtë.
- Mbajeni në mend gjithnjë se Allahu i Lartësuar na shpërblen me nga dhjetë shpërblime, për çdo shkronjë të Kuranit që e lexojmë.

ZANORET E GJUHËS ARABE

Alfabeti i gjuhës arabe përbëhet nga njëzet e tetë shkronja. Pos këtyre shkronjave, në gjuhën arabe ekzistojnë edhe tri zanore a vokale. Ato janë:

a) Fet'ha - e¹

b) Damme - u

c) Kesra - i

Për t'i kuptuar më lehtë këto zanore dhe për t'i vendosur në shembuj në mënyrë praktike po e mësojmë shkronjën "B".

Shkronja "B" në gjuhën arabe shkruhet kështu: Pra: B =

Nëse pas shkronjës "B" vjen ndonjëra nga tri zanoret, atëherë i lexojmë siç vijon:

Be =

Bu =

Bi =

Shembuj:

								
Be	Bu	Bi	Be	Bi	Bu	Bu	Bi	Be

Lexo shembujt në vijim:

¹ E-ja në arabisht lexohet sikurse e-ja në fjalën shqipe "tre".

Vini re!

Zanorja e, pas shkronjave të rënda shqiptohet *a*.

Siç u përmend më parë, të gjitha shkronjat e Kuranit lidhen me njëra – tjetrën, nga të dyja anët, përveç gjashtë prej tyre, të cilat lidhen vetëm nga ana e djathtë.

Nga ky mësim e kuptuam se si shkruhet shkronja “B” kur është e ndarë nga të tjerat, ndërsa në mësimin vijues do të mësojmë se si shkruhet ajo kur është e lidhur me shkronja tjera, gjegjësisht kur gjendet në fillim, në mes ose në fund të një fjale dhe pastaj vijojnë shkronjat tjera.

Bā' - ب - B

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
← بَبُ	بُ	بِ	بُ
BeBiBu →	بِبُ 3	بِْبُ 2	بِبُ 1
	بَبُ 6	بِبُ 5	بِبُ 4

Tā' - ت - T

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
تَتُّ	تُ (ة)	تِ	تُ
TeTiTu	تِبُ 3	تِْبُ 2	تِبُ 1
	تَبُ 6	تِبُ 5	تِبُ 4

Thā' - ث - Th

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
ثَثُّ	ثُ	ثِ	ثُ
TheThiThu	ثِبُ 3	ثِْبُ 2	ثِبُ 1
	ثَبُ 6	ثِبُ 5	ثِبُ 4

Vini re! Në fund të librit kemi paraqitur mënyrën e leximit të shembujve që gjenden në faqen 10 deri në faqen 28.

Ushtrime:

Bā' - ب - B

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
بَبُ	ب	ب	ب	ب
بَبُ	ب	ب	ب	ب
.....
.....
.....

Tā' - ت - T

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
تَتُّ	ت	ت	ت	ت
تَتُّ	ت	ت	ت	ت
.....
.....
.....

Thā' - ث - Th

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
ثَثُّ	ث	ث	ث	ث
ثَثُّ	ث	ث	ث	ث
.....
.....
.....

Xhīm - ج - Xh

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
جَجِجُ	جُ ج	جـ	جُ
XheXhiXhu	تُجُ 3	بُجُثُ 2	جُتُبُ 1
	تُتُجُ 6	بُجُجُ 5	جُتُبُ 4

Ḥā' - ح - Ḥ e rëndë² e fytit

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
حَحِحُ	حُ ح	حـ	حُ
ḤaḤiḤu	جُبُحُ 3	تُبُحُ 2	حُبُتُ 1
	تُبُحُ 6	بُحُتُ 5	حُبُتُ 4

Ḥā' - خ - Ḥ e rëndë, me grithje

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
خَخِخُ	خُ خ	خـ	خُ
ḤaḤiḤu	تُبُخُ 3	بُخُتُ 2	خُتُبُ 1
	تُبُخُ 6	جُخُ 5	خُتُبُ 4

² **Vini re!** Zanorja e pas shkronjave të rënda shqiptohet *a*.

Ushtrime:

Xhīm - ج - Xh

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
جَجِجُ	ج	جـ	ج	ج
جَجِجُ	ج	جـ	ج	ج
.....
.....
.....

Hā' - ح - Ĥ e rëndë e fytit

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
حَحِحُ	ح	حـ	ح	ح
حَحِحُ	ح	حـ	ح	ح
.....
.....
.....

Hā' - خ - Ĥ e rëndë, me grithje

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
خَخِخُ	خ	خـ	خ	خ
خَخِخُ	خ	خـ	خ	خ
.....
.....
.....

SHKRONJAT QË LIDHEN VETËM NGA ANA E DJATHTË

Të gjitha shkronjat e Kuranit lidhen me njëra – tjetrën, nga të dyja anët, përveç gjashtë prej tyre, të cilat lidhen vetëm nga ana e djathtë. Ato janë siç vijon:

Elif³ - أ - E, I ose U

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
ا ا ا ا ا ا	أ	ا	أ
E I U	جَبَأُ 3	بِأَج 2	أَبِحُ 1
	تَجَأُ 6	قَابُ 5	إَجْتُ 4

Dāl - د - D

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
د د د	د	د	د
DeDiDu	تَجِدُ 3	حَدِبُ 2	دَجَأُ 1
	خَدُدُ 6	بَدِجُ 5	دَخِبُ 4

Dhāl - ذ - Dh

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
ذ ذ ذ	ذ	ذ	ذ
DheDhiDhu	دَخِذُ 3	جَذِبُ 2	ذَبَحُ 1
	حَتَذُ 6	دَذِجُ 5	ذَتِبُ 4

³ Elifi nuk ka shqiptim të vetin, por lexohet varësisht nga zanorja që e mban (e, i ose u).

Ushtrime:

Elif - ا - E, I, ose U

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
ا ا ا	ا	ا	ا	ا
ا ا ا	ا	ا	ا	ا
.....
.....
.....

Dāl - د - D

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
د د د	د	د	د	د
د د د	د	د	د	د
.....
.....
.....

Dhāl - ذ - Dh

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
ذ ذ ذ	ذ	ذ	ذ	ذ
ذ ذ ذ	ذ	ذ	ذ	ذ
.....
.....
.....

Rā' - ر - R⁴

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
رَرُرُ	ر	ر	ر
RaRiRu	بَثْرُ 3	خَرْبَ 2	رَبِحُ 1
	دَجِرُ 6	بِرْدُ 5	رَثَدَ 4

Zāj - ز - Z

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
زَزُزُ	ز	ز	ز
ZeZiZu	تَبِزُ 3	تَزِدُ 2	زَجِرَ 1
	خَبَزَ 6	بَزَزُ 5	زَبَدَ 4

Wāw - و - W⁵ – lexohet si në anglisht

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
وَوُؤُ	و	و	و
WeWiWu	حَتِوُ 3	ثُوبَ 2	وَزَرَ 1
	ذَرُوُ 6	زَوْجُ 5	وَرِثُ 4

Këtu mbarojnë shkronjat që lidhen vetëm nga ana e djathtë.

⁴ Zanorja e shqiptohet *a* edhe pas shkronjës Rā', edhe pse kjo shkronjë nuk bën pjesë në shkronjat e rënda.

⁵ Nga shkronjat e gjuhës shqipe, kësaj shkronje, më së shumti i përgjigjet shkronja „v“.

Ushtrime:

Rā' - ر - R

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
رَرُّ	ر	ر	ر	ر
رَرُّ	ر	ر	ر	ر
.....
.....
.....

Zāj - ز - Z

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
زَزُّ	ز	ز	ز	ز
زَزُّ	ز	ز	ز	ز
.....
.....
.....

Wāw - و - W

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
وَوُّ	و	و	و	و
وَوُّ	و	و	و	و
.....
.....
.....

Sīn - س - S

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
سَسِسُ	سُ س	سِ	سَ
SeSiSu	دَجِسُ 3	حَسِدَ 2	سَبِحَ 1
	بَتِسُ 6	رَسَوُ 5	سَخِرُ 4

Shīn - ش - Sh

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
شَشِشُ	شُ ش	شِ	شَ
SheShiShu	وَحِشُ 3	بَشِرُ 2	شَتِثُ 1
	جَرِشُ 6	ذَشِسُ 5	شَزِدُ 4

Şād - ص - Ş e rëndë

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
صَصِصُ	صُ ص	صِ	صَ
ŞaŞiŞu	ذَبِصُ 3	بَصِرُ 2	صَحِرَ 1
	ثَجِصُ 6	حَصِبُ 5	صُرِدَ 4

Ushtrime:

Sīn - س - S

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
سَسِسُ	س	س	س	س
سَسِسُ	س	س	س	س
.....
.....
.....

Shīn - ش - Sh

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
شَشِشُ	ش	ش	ش	ش
شَشِشُ	ش	ش	ش	ش
.....
.....
.....

Şād - ص - Ş e rëndë

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
صَصِصُ	ص	ص	ص	ص
صَصِصُ	ص	ص	ص	ص
.....
.....
.....

Ḍād - ض - Ḍ e rëndë

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
ضَضُضُ	ضُ	ضِ	ضَ
ḌaḌiḌu	تَبِضُ 3	حَضِدُ 2	ضَجَأُ 1
	وَسِضُ 6	سَضِبُ 5	ضَرَبَ 4

Ṭā' - ط - Ṭ e rëndë

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
طَطِطُ	طُ	طِ	طَ
TaṬiṬu	بَسَطُ 3	حَطِبُ 2	طَرِجُ 1
	ذَصِطُ 6	شَطِثُ 5	طَرِئُ 4

Ḍhā' - ظ - Ḍh e rëndë

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
ظَظِظُ	ظُ	ظِ	ظَ
ḌhaḌhiḌhu	جَتِظُ 3	بَطِشُ 2	ظَخِرُ 1
	أَزِظُ 6	جَطِخُ 5	ظَسِطُ 4

Ushtrime:

Ḍād - ض - Ḍ e rëndë

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
ضَضُضٌ	ض	ض	ض	ض
ضَضُضٌ	ض	ض	ض	ض
.....
.....
.....

Ṭā' - ط - Ṭ e rëndë

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
طَطَطٌ	ط	ط	ط	ط
طَطَطٌ	ط	ط	ط	ط
.....
.....
.....

Ḍhā' - ظ - Ḍh e rëndë

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
ظَظَظٌ	ظ	ظ	ظ	ظ
ظَظَظٌ	ظ	ظ	ظ	ظ
.....
.....
.....

Äjn - ع - Ä, Ī ose Ū e rëndë (e kundërt me elifin)

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
عَعُعُ	عُ ع	عو	عَ
ÄĪŪ	تَبِعُ 3	سُعِدَ 2	عَطِشَ 1
	ضَجَعُ 6	شَعِسُ 5	عُثِرَ 4

Ĝajn - غ - Ĝ e rëndë, me grithje

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
غَغُغُ	غُ غ	غو	غَ
ĜaĜiĜu	طَبِغُ 3	بَغِضُ 2	غَضِبَ 1
	وَزِغُ 6	صَغُرُ 5	غَطِسُ 4

Fā' - ف - F

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
فَفِ فُ	فُ ف	فو	فَ
FeFiFu	حَسِفَ 3	غُفِرَ 2	فَرِحَ 1
	عَطِفَ 6	شُفِعَ 5	فُسِحَ 4

Ushtrime:

Äjn - ع - Ä, Ī ose Ū e rëndë

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
عَعُعُ	ع	ع	ع	ع
عَعُعُ	ع	ع	ع	ع
.....
.....
.....

Ĝajn - غ - Ĝ e rëndë, me grithje

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
غَغُ	غ	غ	غ	غ
غَغُ	غ	غ	غ	غ
.....
.....
.....

Fā' - ف - F

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
فَفُ	ف	ف	ف	ف
فَفُ	ف	ف	ف	ف
.....
.....
.....

Ḳāf - ق - Ḳ e rëndë

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
قَقِقُ	قُ	قِ	قَ
ḲaḲiḲu	سُبِقُ 3	حَقِرُ 2	قُرَأَ 1
	وَفِقَ 6	عُقِدَ 5	قِسَ 4

Kāf - ك - K

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
كَكِڪُ	كُ	كِ	كَ
KeKiKu	فَتِكُ 3	شُڪِرَ 2	كَسِبَ 1
	حُرِكَ 6	عَكِفَ 5	كَثُرَ 4

Lām - ل - L

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
لَلِلُ	لُ	لِ	لَ
LeLiLu	عَسِلُ 3	جَلَسَ 2	لَحِقَ 1
	أَجَلَ 6	وَلَدَ 5	لَبَثَ 4

Ushtrime:

Ḳāf - ق - Ḳ e rëndë

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
قَقِقُ	ق	ق	ق	ق
قَقِقُ	ق	ق	ق	ق
.....
.....
.....

Kāf - ك - K

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
كَكِكُ	ك	ك	ك	ك
كَكِكُ	ك	ك	ك	ك
.....
.....
.....

Lām - ل - L

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
لِلِلُ	ل	ل	ل	ل
لِلِلُ	ل	ل	ل	ل
.....
.....
.....

Mīm - م - M

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
مَمِيمٌ	م	م	م
MeMiMu	أَلِمَ 3	جَمَلَ 2	مَرَضَ 1
	ظَلِمَ 6	عَمِقَ 5	مَقْصُ 4

Nūn - ن - N

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
نَنِينٌ	ن	ن	ن
NeNiNu	سُكِنَ 3	غَنِمَ 2	نَجَحَ 1
	كُونُ 6	صُنِعَ 5	نَظَرُ 4

Hā' - ه - H

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
هَهُهُ	ه	ه (هـ)	ه
HeHiHu	فَقِهَ 3	طَهَرَ 2	هَمَدَ 1
	كُرِهَ 6	تَهَنُّ 5	هَلَكَ 4

Ushtrime:

Mīm - م - M

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
مَمِمٌ	م	م	م	م
مَمِمٌ	م	م	م	م
.....
.....
.....

Nūn - ن - N

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
نَنِنٌ	ن	ن	ن	ن
نَنِنٌ	ن	ن	ن	ن
.....
.....
.....

Hā' - ه - H

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
هَهْهٌ	ه	ه	ه	ه
هَهْهٌ	ه	ه	ه	ه
.....
.....
.....

Jā' - ی - J

Të bashkuara	Në fund të fjalës	Në mes të fjalës	Në fillim të fjalës
يِيُّ	ي	يـ	يـ
JeJiJu	سَيِّئٌ 3	كَيْسٌ 2	يَجِبُ 1
	رَضِيَ 6	غَيْظٌ 5	يَزِدُّ 4

Ushtrime:

Jā' - ی - J

TË BASHKUARA	NË FUND	NË MES	NË FILLIM	NDARAS
يِيُّ	ي	يـ	يـ	ي
يِيُّ	ي	يـ	يـ	ي
.....
.....
.....

PËRDORIMI I TENVINIT

Tenvin quajmë zanoret e dyfishuara, të cilat lexohen si në vijim:

- a) zanorja **هـ** e e dyfishuar **ههـ** en.
 b) zanorja **و** u e dyfishuar **وو** ose **وو** un.
 c) zanorja **ي** i e dyfishuar **يي** in.

Tenvini shfaqet vetëm në fund të fjalës dhe asnjëherë në fillim a në mes të saj.

Shembuj:

هُمَزَةٌ	سُورٍ	لَهَبٍ
humezetin ⁶	suwerin	lehebin
كُتُبٌ	مَثَلٌ	قَسَمٌ
kutubun	methelun	kasemun
بَقَرَةٌ	نُزُلًا	جَنَفًا
beqaraten	nuzulen	xhenefen ⁷

سَنَةً	نَصَبٌ	حَرَاجًا
شُغْلٌ	عَمَلًا	كَبِدٌ
فَزَعٌ	صُحُفًا	لَعِبٌ
عَبْنَا	عَمَدٌ	ثَمْنَا

⁶ هـ – Kjo shkronjë quhet "**T e rrumbullakët**"; nëse ndalemi në të lexohet "H" (هـ), e nëse vazhdojmë lexohet "T" dhe vjen vetëm në fund të fjalës.

⁷ **Vini re!** Nëse një fjalë ka *tenvinin* me *en*, atëherë asaj fjale i shtohet një *elif*, i cili nuk lexohet. Nga kjo rregull bëjnë përjashtim fjalët që mbarojnë me "**T të rrumbullakët**".

SUKUNI (ُ)

Nëse shkronja nuk e ka ndonjëren nga tri zanoret e shkurtra bëhet e palëvizshme – e pavokalizuar dhe fiton këtë shenjë ُ që quhet *sukun* e që vihet mbi shkronjë.

Sukuni nuk mund të vijë në fillim të fjalës, por vetëm në mes dhe në mbarim të saj.

Shembuj:

نَفْسٍ	سَوْفَ	تِلْكَ
nefsin	sewfe	tilke
مَرِيَمَ	تَحْزَنَ	يَوْمَ
merjeme	tahzen	jewme

نَعْبُدُ	ذِكْرُ	سَعَى
يَخْرُجُ	بَعْدُ	تَرَهَقُ
يُسْقَوْنَ	وَسَطْنَ	فَرَعَتَ
يَحْسَبُ	مِنْهُمْ	دَمَدَمَ

TESHDIDI (DYFISHUESI, PËRFORCUESI) ۞

Teshdidi është një shenjë e vogël, e cila shfaqet mbi shkronja. Ai e dyfishon shkronjën mbi të cilën gjendet, gjegjësisht tregon se aty janë dy shkronja të njëjta, e para me sukun (ـُ), ndërsa e dyta me ndonjërin nga tri zanoret ۞ (e, u, i),

p.sh.:

kel-lun كَلَّلُ = كَلَّ ۞ thum-me ثُمَمَ = ثَمَّ ۞ in-ne إِنَّنِ = إِنَّ ۞

Shembuj:

جَنَّةٌ	نَزَلْ	مَسَّ
xhen-netun	nez-zele	mes-se
بَلَّغْ	نُيَسِّرُ	عَلَّمَ
bel-lig	nujes-siru	äl-leme

بُرِّزَ	كَذَّبَ	صَدَّقَ
قُوَّةٌ	يَحُضُّ	فَحَقَّ
تَطَّلِعُ	فُجِّرَتْ	زُوجَتْ
يَذَكِّرُ	قَطَّعَنَ	مِلَّةٌ

HEMZEJA ء

Hemzeja është një shenjë e vogël, e cila lexohet sipas zanores që e ka, pa marrë parasysh se a vjen e vetmuar (ء), vjen mbi a nën *elif* (أ, إ), mbi *waw* (ؤ) a mbi shkronjën *ja* (ئ).

Hemzeja mund të vijë në këto mënyra:

أ أ إ ؤ ئ ء

Shembuj:

شَيْءٌ	بَيْتٌ	أَكَلَ
shej/in	bi'/se	e/ke/le
يُبْدِي	فَيْتٌ	يُؤْمِنُ
jub/di/u	fi/e/tun	ju'/mi/nu

إِلَيْهِ	أُرْسِلَ	كَأَسَا
يَوْمِذٍ	نَبَأٌ	يَشَاءُ
مَوْيَلًا	شَأْنٌ	أَفِيدَةٌ
مُؤَصَّدَةٌ	لَيْنٌ	أَرَاءَيْتَ

Vini re! Hemzeja që vjen me *sukun* lexohet si gjysmë ë-je (أُ وُ ئُ).

ZGJATIMET

Elif-i, waw-i dhe ja-ja (اوي) i zgjasin zanoret ء (e, i, u) kur këto të fundit shfaqen para tyre, por me kusht që elif-i, waw-i dhe ja-ja të mos kenë kurrfarë shenje (ء).

SHNDËRRIMI I ZANORES E ۙ NË A TË GJATË:

a) ۙ - kur zanorja e shfaqet para elif-it, p.sh.:

مُهَانَا	لَيَالٍ	كَانَ
muhānen	lejālin	kāne

b) ۙ - kur zanorja e shfaqet para waw-it, p.sh.:

زَكَاةً	صَلَاةً	نَجْوَاةً
zekāten	şālāte	nexhāti

c) ۙ - kur zanorja e shfaqet para ja-së, p.sh.:

ذِكْرِي	أَهْدِي	تَقْوِي
dhikrā	ehdā	teḳwā

d) ۙ - kur ky elif i vogël shfaqet mbi shkronjë ose pas zanores e, p.sh.:

هَذِهِ	سَلَامٌ	مَلِكٌ
hādhīhi	selāmūn	māliki

أُخْرَى	حَيَوَةٌ	جَاءَ
صِنَوَانٍ	أَنْهَا	يَصِلَى
ءَايْتِنَا	ءَاوَى	بَصَائِرُ
مَنْوَةٌ	جَنْتِ	أُنْتَى

SHNDËRRIMI I ZANORES / نَ / تË GJATË:

ي ي ي - kur zanorja i shfaqet para ja-së, p.sh.:

كِرِيمٌ	مُبِينٌ	بَنِي
kerīmun	mubīnin	benī
فِيهِ	يَسْتَوِي	حَدِيثًا
fīhi	jestewī	ḥadīthen

شَهِيدٌ	رَحِيمٌ	حِينَ
عَيْنِي	كَثِيرٌ	إِنِّي
كَظِيمٌ	قِيلَ	حَمِيدٌ
حَكِيمًا	رُسُلِي	تَوْفِيقِي

SHNDËRRIMI I ZANORES U ُ NË U TË GJATË:

وُ - kur zanorja u shfaqet para waw-it, p.sh.:

نُورٌ	سُورَةٌ	دُونِ
nūrun	sūratun	dūni
وَدُودٌ	لذُو	يُوصَلُ
wedūdun	ledhū	jūṣale

أُوتِي	رَسُولٌ	غَفُورٌ
يُؤْمِنُونَ	بُرُوجًا	يُوسُفُ
شَاكُورًا	وَقُودُهَا	يَبْغُونَ
يُرَآءُونَ	مَسْنُونٍ	بِنُورِهِمْ

LIDHJA E FJALËVE

أ – Kur shfaqet kjo shenjë ndërmjet dy, tri, katër a pesë fjalëve nënkupton se të gjitha ato duhet të lidhen sikur të ishin një fjalë e vetme.

Nëse *lami* (ل) vjen pas kësaj shenje (أ) pa *sukun*, atëherë nuk lexohet, por tejkalohet duke përforcuar gjithmonë shkronjën vijuese me *teshdid* (أَلَّ), ndërsa kur vjen me *sukun* (لٌ), atëherë patjetër duhet lexuar, sikurse edhe shkronjat tjera.

Shkronjat tek të cilat lexohet *lami* quhen *el-huruf el-kamerije*, kurse ato tek të cilat nuk lexohet *lami* quhen *el-huruf esh-shemsije*.

Ndodh ndonjëherë që pas kësaj shenje أ të vijë ndonjë shkronjë tjetër pos *lamit*.

مِنَ السَّمَاءِ	حُسْنُ الثَّوَابِ	يَوْمَ الدِّينِ
mine's-semāi	ḥusnu'th-thewābi	jewmi'd-dīni
قُضِيَ الْأَمْرُ	بِالْحَقِّ	مِنَ الْجَنَّةِ
kuḍije'l-emru	bi'l-ḥaḥ-ḳi	mine'l-xhin-neti
لَيْلَةَ الْقَدْرِ	لَكُمْ الدَّارُ	بَيْنَ الْمَرْءِ
أَمْوَالِ النَّاسِ	بِالْعَدْلِ	رَبِّ الْعَالَمِينَ
عَيْنَ الْيَقِينِ	مُقِيمِ الصَّلَاةِ	بِأَصْحَابِ الْفِيلِ
نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ	لِمَنِ اتَّقَى	رِحْلَةَ الشِّتَاءِ

RËNIA E ZGJATIMEVE

Zgjatimet që gjenden në fund të fjalëve bien vetëm atëherë kur bëhet lidhja e fjalëve ndërmjet njëra – tjetrës, ose thënë ndryshe, zgjatimet që gjenden para kësaj shenje lidhëse **أ** bien, pra nuk lexohen, p.sh.:

مُوسَىٰ أَلْهُدَىٰ	وَأَتَىٰ أَلْمَالَ	قُلْنَا أَحْمِلْ
mūse'l-hudā	we āte'l-male	ḵulne'ḥmil

يَهْدِي أَلْسَبِيلَ	يُغْشَىٰ أَلَّيْلَ	ءَاتَىٰ أَلرَّحْمٰنِ
jehdi's-sebīle	juḡshi'l-lejle	āti'rr-rahmāni

أَقِيمُوا أَلصَّلٰوةَ	جَابُوا أَلصَّخْرَ	أَوْتُوا أَلْكِتٰبَ
ekīmu'ş-şâlāte	xhābu'ş-şâh̄ra	ūtu'l-kitābe

ذُو أَلرَّحْمَةِ	وَتَرَىٰ أَلْفُلْكَ	فِي أَلْأَرْضِ
يَشْوِي أَلْوَجُوهُ	أَوْلَىٰ أَلنَّاسِ	هٰذَا أَلْوَعْدُ
ءَاتُوا أَلزَّكٰوةَ	مَا أُبْتَلٰهُ	وَقَالَا أَلْحَمْدُ
إِذَا أُنَّتَقَ	إِلَّا أَلَّذِينَ	إِلَىٰ أَلْهُدَىٰ

Vini re: *Elifi* që vjen në këtë formë (ا), pra me këtë zero të vogël mbi të, nuk lexohet fare, siç shihet edhe në shembujt e mësipërm.

SHQIPTIMI I FJALËS “ALLAH”

الله

Shkronja “L” e përforcuar me *teshdid*, e cila gjendet në fjalën “Allah” nganjëherë lexohet “L” e nganjëherë lexohet “LL”.

Ajo lexohet “L” kur para saj ndodhet zanorja “i”, gjegjësisht *kesreja*.

دِينِ اللَّهِ	بِسْمِ اللَّهِ	بِاللَّهِ
dīni'l-lāhi	bismi'l-lāhi	bi'l-lāhi

Ndërsa, nëse para saj ndodhet zanorja “e” (*fet’ha*) ose ajo “u” (*dammeja*) atëherë lexohet “LL”.

مِنَ اللَّهِ	إِنَّ اللَّهَ	وَاللَّهُ
mina'll-lāhi	inna'll-lāhe	wa'll-lāhu

حُدُودُ اللَّهِ	آيَاتُ اللَّهِ	عَبْدُ اللَّهِ
ḥudūdu'll-lāhi	ājātu'll-lāhi	ābdu'll-lāhi

Shembuj:

ذِكْرِ اللَّهِ	رَسُولُ اللَّهِ	وَعَدَ اللَّهِ
أَخَافُ اللَّهَ	وَاللَّهُ	فَضَّلَ اللَّهُ
وَاتَّقُوا اللَّهَ	فِي سَبِيلِ اللَّهِ	أَحَلَّ اللَّهُ

NGJASHMËRIA E SHKRONJAVE

Nganjëherë mund të ngatërrohet një shkronjë me ndonjë tjetër për të shkak vendartikulimit të njëjtë ose afërsisë së tij, për shembull shkronja *Ājn* mund të shqiptohet si *Hemze* a *Elif*, ose shkronja *Ĥa* e rëndë si *Ha* e lehtë, etj. Për këtë arsye, ne po i paraqesim këtu disa krahasime praktike ndërmjet shkronjave që më së shumti mund t’u ngatërrohen lexuesve të rinj të Kuranit. Por, megjithatë mësuesit i takon barra më e rëndë për largimin e pështjellimeve të tilla nga nxënësit.

Këtu mund të ndihmojnë edhe aparatet e programet e ndryshme të shqiptimit të shkronjave arabe.

Në vijim po i paraqesim nëntë shkronjat arabe që nuk gjenden në alfabetin e gjuhës shqipe:

ح (Ĥā') | خ (Ĥā') | ص (Ṣād) | ض (Ḍād) | ط (Ṭā') | ظ (Ḍhā') | ع (Ājn) | غ (Ġajn) | ق (Kāf)

(ت - ط)	
Taja dhe Ṭaja	
طَابَ	تَابَ
سَطَرَ	سَتَرَ
رَبَطَ	رَبَتَ
طِينٌ	تِينٌ
أَمَاطَ	أَمَاتَ

(أ - ع)	
Hemzeja (Elifi) dhe Ājni	
عَنْ	أَنْ
سَعَلَ	سَأَلَ
شَاعَ	شَاءَ
عَمَلٌ	أَمَلٌ
بَرَعَ	بَرَأَ

(خ - غ)	
Hâja dhe Ğajni	
غَابَ	خَابَ
أَغْبَرَ	أَخْبَرَ
أَفْرَغَ	أَفْرَحَ
غَيْرَ	خَيْرَ
سَاعَ	سَاخَ

(س - ص)	
Sini dhe Şâdi	
صَبَّ	سَبَّ
فَصَدَّ	فَسَدَّ
مَصَّ	مَسَّ
صُورَةٌ	سُورَةٌ
صَعِيدٌ	سَعِيدٌ

(ذ - ظ)	
Dhali dhe Ðhâja	
ظَلِيلًا	ذَلِيلًا
ظَفَرَ	ذَفَرَ
مُظِلٌّ	مُذِلٌّ
نَظِيرٌ	نَذِيرٌ
أَظْلَّ	أَذَلَّ

(د - ض)	
Dali dhe Ðâdi	
ضَرَبُ	دَرَبُ
نَاضِرٌ	نَادِرٌ
عَضَّ	عَدَّ
ضَلَّ	دَلَّ
رَضَعَ	رَدَعَ

(ه - ح) Haja dhe Haja	
حَامِدٌ	هَامِدٌ
نَحْرٌ	نَهْرٌ
أَشْبَاحٌ	أَشْبَاهٌ
حَرَمٌ	هَرَمٌ
سَاجِرٌ	سَاهِرٌ

(ح - خ) Haja dhe Hâja	
خَمِدٌ	حَمِدٌ
أَخْزَنٌ	أَحْزَنٌ
لَحْمٌ	حَمٌ
تَفْسَخٌ	تَفْسَحٌ
مَسْحًا	مَسْحًا

(ك - ق) Kafi dhe Kâfi	
قَفَلٌ	كَفَلٌ
رَقَدَ	رَكَدَ
سَلَقَ	سَلَكَ
قَبَسَ	كَبَسَ
شَقَّ	شَكَّ

ALFABETI I GJUHËS ARABE

<p>ث</p> <p>Thă'</p> <p>ث ث ث</p>	<p>ت</p> <p>Tă'</p> <p>ت ت ت</p>	<p>ب</p> <p>Bă'</p> <p>ب ب ب</p>	<p>أ</p> <p>Elif</p> <p>ا ا ا</p>
<p>د</p> <p>Dāl</p> <p>د د د</p>	<p>خ</p> <p>Hă'</p> <p>خ خ خ</p>	<p>ح</p> <p>Hă'</p> <p>ح ح ح</p>	<p>ج</p> <p>Xhīm</p> <p>ج ج ج</p>
<p>س</p> <p>Sīn</p> <p>س س س</p>	<p>ز</p> <p>Zāj</p> <p>ز ز ز</p>	<p>ر</p> <p>Ră'</p> <p>ر ر ر</p>	<p>ذ</p> <p>Dhāl</p> <p>ذ ذ ذ</p>
<p>ط</p> <p>Ṭă'</p> <p>ط ط ط</p>	<p>ض</p> <p>Ḍăd</p> <p>ض ض ض</p>	<p>ص</p> <p>Ṣăd</p> <p>ص ص ص</p>	<p>ش</p> <p>Shīn</p> <p>ش ش ش</p>
<p>ف</p> <p>Fă'</p> <p>ف ف ف</p>	<p>غ</p> <p>Gajn</p> <p>غ غ غ</p>	<p>ع</p> <p>Ājn</p> <p>ع ع ع</p>	<p>ظ</p> <p>Ḍhă'</p> <p>ظ ظ ظ</p>
<p>م</p> <p>Mīm</p> <p>م م م</p>	<p>ل</p> <p>Lām</p> <p>ل ل ل</p>	<p>ك</p> <p>Kăf</p> <p>ك ك ك</p>	<p>ق</p> <p>Ḳăf</p> <p>ق ق ق</p>
<p>ي</p> <p>Jă'</p> <p>ي ي ي</p>	<p>و</p> <p>Wăw</p> <p>و و و</p>	<p>ه</p> <p>Hă'</p> <p>ه ه ه</p>	<p>ن</p> <p>Nūn</p> <p>ن ن ن</p>

NJOHURI TË PËRGJITHSHME

NUMRAT

٠	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
صِفْر	وَاحِد	إِثْنَان	ثَلَاثَة	أَرْبَعَة	خَمْسَة	سِتَّة	سَبْعَة	ثَمَانِيَة	تِسْعَة	عَشْرَة

DITËT E JAVËS

E hënë	يَوْمُ الْإِثْنَيْنِ
E martë	يَوْمُ الثَّلَاثَاءِ
E mërkurë	يَوْمُ الْأَرْبَعَاءِ
E enjte	يَوْمُ الْخَمِيسِ
E premte	يَوْمُ الْجُمُعَةِ
E shtunë	يَوْمُ السَّبْتِ
E diel	يَوْمُ الْأَحَدِ

MUAJT HËNORË

رَجَبُ	٧	الْمُحَرَّمُ	١
شَعْبَانُ	٨	صَفْرُ	٢
رَمَضَانُ	٩	رَبِيعُ الْأَوَّلِ	٣
شَوَّالُ	١٠	رَبِيعُ الثَّانِي	٤
ذُو الْقَعْدَةِ	١١	جُمَادَى الْأُولَى	٥
ذُو الْحِجَّةِ	١٢	جُمَادَى الْآخِرَةِ	٦

THËNIE TË TË DËRGUARIT MUHAMED ﷺ

مَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَيَتَدَارَسُونَهُ بَيْنَهُمْ إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ وَعَشَّيْتَهُمُ الرَّحْمَةَ وَحَفَّتَهُمُ الْمَلَائِكَةُ وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ.

"Sa herë që mbledhet një grup njerëzish në ndonjë shtëpi të Allahut (xhami) për ta lexuar Librin e Allahut dhe për ta studiuar atë ndërmjet vete zbret mbi ta qetësia, i mbulon mëshira, i rrethojnë melekët dhe i përmend Allahu para atyre që janë pranë Tij."

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ.

"Më i miri prej jush është ai që e mëson Kuranin dhe ua mëson të tjerëve."

لَا حَسَدَ إِلَّا فِي اثْنَتَيْنِ: رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ الْقُرْآنَ فَهُوَ يَتْلُوهُ آتَاءَ اللَّيْلِ وَآتَاءَ النَّهَارِ وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَهُوَ يُنْفِقُهُ آتَاءَ اللَّيْلِ وَآتَاءَ النَّهَارِ.

"Zilia lejohet vetëm në dy gjëra: ta kesh zili njeriun që Allahu ia ka dhënë Kuranin dhe ai e lexon atë ditë e natë dhe njeriun që Allahu i ka dhënë pasuri dhe ai e shpenzon atë ditë e natë (në rrugën e Allahut)."

مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا لَا أَقُولُ الْم حَرْفٌ وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ وَلَا مٌ حَرْفٌ وَمِمْ حَرْفٌ.

"Ai që e lexon një shkronjë nga Libri i Allahut të Madhëruar ka një shpërblim i cili shtohet dhjetëfish. Nuk them se elifi, lami dhe mimi janë një shkronjë, por elifi është një shkronjë, lami një shkronjë dhe mimi një shkronjë."

الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَهُوَ مَاهِرٌ بِهِ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَّةِ وَالَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَهُوَ عَلَيْهِ شَاقٌّ لَهُ أَجْرَانِ.

"Ai që e lexon Kuranin, duke qenë i përpiktë në leximin e tij, është nën përcjellje të melekëve shëtites, fisnikë dhe bamirës, ndërsa ai që e lexon Kuranin duke pasur vështirësi gjatë leximit, i ka dy shpërblime."

LUTJE TË TË DËRGUARIT MUHAMED ﷺ

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ وَابْنُ أُمَّتِكَ نَاصِيَتِي بِيَدِكَ مَاضٍ فِيَّ حُكْمِكَ عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤِكَ أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمِيَتْ بِهِ نَفْسَكَ أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي وَنُورَ صَدْرِي وَجَلَاءَ حُزْنِي وَذَهَابَ هَمِّي .

"Allahu im, unë jam robi Yt, i biri i robit Tënd dhe i robëreshës Sate, balli im është në dorën Tënde, unë jam nën sundimin Tënd, gjykimi Yt ndaj meje është i drejtë. Të lutem me çdo emër Tëndin me të cilin e ke emëruar Vetën ose që e ke zbritur në Librin Tënd, ose ia ke mësuar ndokujt nga krijesat, ose e ke lënë në dijen Tënde të fshehtë, ta bësh Kuranin pranverën e zemrës sime, dritën e gjoksit tim, ngushëllimin e pikëllimit tim dhe larguesin e brengave të mia!"

اللَّهُمَّ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ .

"Allahu im, o Ti që i ndryshon zemrat, forcoje zemrën time në fenë Tënde!"

اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ .

"Allahu im, më ndihmo të të përmend, të të falënderoj dhe të të adhuroj në mënyrën më të mirë!"

اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيْمَنْ هَدَيْتَ وَعَافِنِي فِيْمَنْ عَافَيْتَ وَتَوَلَّنِي فِيْمَنْ تَوَلَّيْتَ وَبَارِكْ لِي فِيْمَا أَعْطَيْتَ وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ فَإِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ إِنَّهُ لَا يَدُلُّ مَنْ وَالَيْتَ وَلَا يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ .

"Allahu im, më bëj mua prej atyre që i ke udhëzuar, më bëj prej atyre që u ke dhuruar shëndet dhe prej atyre që i ke miqësuar, më begato në atë që ma ke dhënë dhe më ruaj nga e keqja që e ke caktuar, sepse Ti je Ai që merr vendime dhe askush nuk mund të vendosë për Ty! Vërtet nuk poshtërohet ai që Ti e ke miqësuar dhe nuk mund të ngrihet lart ai që e ke armiqësuar! I Bekuar dhe i Lartësuar je Ti, o Zoti ynë!"

Shkruaj bukur!

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

الله

Shkruaj bukur!

الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ

الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ

مِنْ حُسْنِ الْإِسْلَامِ الْمَرْءُ تَرَكَهُ مَا لَا يَعْنيهِ

مِنْ حُسْنِ الْإِسْلَامِ الْمَرْءُ تَرَكَهُ مَا لَا يَعْنيهِ

مَنْ يُرِدِ اللَّهَ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ

مَنْ يُرِدِ اللَّهَ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ

الله

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ② الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤

أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

SUREJA EL-FATIHA

Kërkoj nga Allahu të më mbrojë nga shejtani i mallkuar

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshiruesit! ○ Falënderimi i takon

Allahut, Zotit të botëve, ○ të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit, ○ Sunduesit të

Ditës së Gjykimit. ○ Vetëm Ty të adhurojmë dhe vetëm prej Teje ndihmë kërkojmë.

○ Udhëzona në rrugën e drejtë! ○ Në rrugën e atyre që u ke dhuruar mirësi e jo në

të atyre që kanë shkaktuar zemërimin Tënd, as në të atyre që janë të humbur! ○

﴿ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ
 لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ
 إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ
 بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

DY AJETET E FUNDIT TË SURES BEKARE

﴿ ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ ۚ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ ءَامَنَ بِاللَّهِ
 وَمَلَائِكَتِهِ ۚ وَكُتُبِهِ ۚ وَرُسُلِهِ ۚ لَا نُفِرُّ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ ۚ وَقَالُوا
 سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۚ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٥٦﴾ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ
 نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ ۚ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا
 إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى
 الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۚ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ
 لَنَا وَارْحَمْنَا ۚ أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥٧﴾

Dhjetë suret e fundit të Kuranit Fisnik

سُورَةُ الْفِيلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِم بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُم كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿٥﴾ ﴾

سُورَةُ قُرَيْشٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ ﴿١﴾ إِذْ لَفِيهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ﴿٢﴾ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾ الَّذِي أَطْعَمَهُم مِّن جُوعٍ وَءَامَنَهُم مِّنْ خَوْفٍ ﴿٤﴾ ﴾

سُورَةُ الْمَاعُونِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ ﴿١﴾ فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ ﴿٢﴾ وَلَا يُحِضُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣﴾ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ﴿٤﴾ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾ الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ ﴿٦﴾ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾ ﴾

سُورَةُ الْكُوْثِرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوْثَرَ ۝۱ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝۲ ﴾
﴿ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۝۳ ﴾

سُورَةُ الْكَافِرُوْنَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ قُلْ يَتَّيِبُهَا الْكٰفِرُونَ ۝۱ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۝۲ وَلَا أَنْتُمْ عٰبِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝۳ وَلَا أَنَا عٰبِدُ مَا عٰبَدْتُمْ ۝۴ وَلَا أَنْتُمْ عٰبِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝۵ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝۶ ﴾

سُورَةُ النَّصْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۝۱ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ۝۲ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ۝۳ ﴾

سُورَةُ الْمَسَدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ۝۱ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۝۲ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۝۳ وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ۝۴ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ۝۵ ﴾

سُورَةُ الْإِحْلَاصِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ① اللَّهُ الصَّمَدُ ② لَمْ يَكِدْ
وَلَمْ يُولَدْ ③ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ④ ﴾

سُورَةُ الْفَلَقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ① مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ② وَمِنْ شَرِّ
غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ③ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ④
وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ⑤ ﴾

سُورَةُ النَّاسِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ① مَلِكِ النَّاسِ ② إِلَهِ النَّاسِ ③
مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ④ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ
النَّاسِ ⑤ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ⑥ ﴾

**Mënyra e leximit të shembujve
(nga faqja 10 deri në faqen 28)**

Faqe 10:

Shkronja Bā'	BuBeBi	3	BiBuBe	2	BeBiBu	1
	BiBeBu	6	BeBuBi	5	BuBiBe	4
Shkronja Tā'	BeBiTu	3	BeTiBu	2	TeBiBu	1
	TuBiTe	6	BiTuBe	5	TiBuBe	4
Shkronja Thā'	TeBiThu	3	BeThiTu	2	TheBeTe	1
	BeTiThu	6	TeThiBu	5	TheBiBu	4

Faqe 12:

Shkronja Xhīm	TuBiXhe	3	BeXhiThu	2	XheTiBu	1
	TheTiXhu	6	BiXheXhu	5	XheBiThu	4
Shkronja Ḥā'	XhiBeḤu	3	TuḤiBe	2	ḤaBiTu	1
	TeBuḤi	6	BiḤaThu	5	ḤaXhiBu	4
Shkronja Ḥā'	TheBiḤu	3	BeḤiTu	2	ḤaXhiThu	1
	TiBeḤu	6	XheḤiḤu	5	ḤaTiXhu	4

Faqe 14:

Shkronja Elif	XheBiU	3	BeIXhu	2	EBiḤu	1
	TiXhuE	6	TeUBi	5	IxheThu	4
Shkronja Dāl	TeXhiDu	3	ḤaDiBu	2	DeXhiU	1
	ḤaDiDu	6	BeDiXhu	5	DeḤiBu	4
Shkronja Dhāl	DeḤiDhu	3	XheDhiBu	2	DheBeḤa	1
	ḤaTiDhu	6	DeDhiXhu	5	DheTiBu	4

Faqe 16:

Shkronja Rā'	BeThiRu	3	ḤaRuBe	2	RaBiḤu	1
	DeXhiRu	6	BeRiDhu	5	RuThiDe	4
Shkronja Zāj	TeBiZu	3	TeZiDu	2	ZuXhiRa	1
	ḤuBiZe	6	BeZiRu	5	ZuBiDe	4
Shkronja Wāw	ḤaTiWu	3	ThuWiBe	2	WeZiRa	1
	DheRiWu	6	ZeWiXhu	5	WeRiThu	4

Faqe 18:

Shkronja Sīn	DeXhiSu	3	ḤaSiDe	2	SeBuḤa	1
	BeTiSu	6	RaSiWu	5	SeḤiRu	4
Shkronja Shīn	WeḤiShu	3	BeShiRu	2	SheTiTu	1
	XheRiShu	6	DheShiSu	5	SheZiDu	4
Shkronja Şād	DheBiŞu	3	BeŞiRu	2	ŞaḤiRa	1
	TheXhiŞu	6	ḤaŞiBu	5	ŞuRiDe	4

Faqe 20:

Shkronja Đ đ	TeBi Đ u	3	Đ aĐiDu	2	Đ aXhiU	1
	WeSi Đ u	6	Se Đ iBu	5	Đ uRiBe	4
Shkronja Ť ť	BeSe Ť a	3	Ť aŤiBu	2	Ť aZiXhu	1
	Dhe Ť i Ť u	6	She Ť i Ť hu	5	Ť aBiRu	4
Shkronja Đ đ	Xhe Đ i Đ hu	3	Be Đ hiShu	2	Đ ha Đ iRu	1
	EZi Đ hu	6	Xhe Đ hi Đ hu	5	Đ haSi Đ u	4

Faqe 22:

Shkronja Ă ă	TeBu Ă	3	Su Ă De	2	Ă ŤiShe	1
	Ă aXhe Ă	6	She Ă Su	5	Ă ŤhiRa	4
Shkronja Ĝ ĝ	Ĝ iBe Ĝ u	3	Be Ĝ i Ĝ u	2	Ĝ a Ĝ iBe	1
	WeZi Ĝ u	6	Ĝ a Ĝ uRa	5	Ĝ a Ĝ iSu	4
Shkronja F f	F aSiFe	3	F uFiRa	2	FeRi F a	1
	F ŤiFe	6	ShuFi F	5	FuSi F a	4

Faqe 24:

Shkronja Ķ ķ	SuBi Ķ a	3	Ķ a Ķ iRu	2	Ķ uRiE	1
	WuFi Ķ a	6	Ķ u Ķ iDe	5	Ķ uBiSe	4
Shkronja K k	FeTi K u	3	Shu K iRa	2	KeSiBe	1
	K uRiKe	6	K u K iFe	5	KeThuRa	4
Shkronja L l	L SiLu	3	XheLeSe	2	Le L i L a	1
	UXhiLe	6	WuLiDe	5	LeBiThe	4

Faqe 26:

Shkronja M m	ELiMe	3	XhuMiLe	2	MeRi M a	1
	M huLiMe	6	M uMi M a	5	Mi M a M u	4
Shkronja N n	SuKiNe	3	N aNiMe	2	NeXhe N a	1
	KuWiNe	6	N uNi N	5	Ne N hiRu	4
Shkronja H h	Fe H iHe	3	H aHuRa	2	HeMeDe	1
	KuRiHe	6	TeHiNu	5	HeLeKe	4

Faqe 28:

Shkronja J j	SeBiJu	3	KeJiSu	2	JeXhiBu	1
	Ra J iJe	6	J a J i J hu	5	JeZiDu	4

PËRMBAJTJA

Parathënie	3
Vlera e leximit të Kuranit Fisnik	5
Hyrje	7
Zanoret e gjuhës arabe	8
Shkronjat Bā', Tā', Thā'	10
Ushtrime: Shkronjat Bā', Tā', Thā'	11
Shkronjat Xhīm, Hā', Hā'	12
Ushtrime: Shkronjat Xhīm, Hā', Hā'	13
Shkronjat Elif, Dāl, Dhāl	14
Ushtrime: Shkronjat Elif, Dāl, Dhāl	15
Shkronjat Rā', Zāj, Wāw	16
Ushtrime: Shkronjat Rā', Zāj, Wāw	17
Shkronjat Sīn, Shīn, Şād	18
Ushtrime: Shkronjat Sīn, Shīn, Şād	19
Shkronjat Ḍād, Ṭā', Ḍhā'	20
Ushtrime: Shkronjat Ḍād, Ṭā', Ḍhā'	21
Shkronjat Ājn, Ġajn, Fā'	22
Ushtrime: Shkronjat Ājn, Ġajn, Fā'	23
Shkronjat Ḳāf, Kāf, Lām	24
Ushtrime: Shkronjat Ḳāf, Kāf, Lām	25
Shkronjat Mīm, Nūn, Hā'	26
Ushtrime: Shkronjat Mīm, Nūn, Hā'	27
Shkronja Jā'	28
Ushtrime: Shkronja Jā'	28
Përdorimi i tenvinit	29
Sukuni	30
Teshdidi (Dyfishuesi)	31
Hemzeja	32

Zgjatimet	33
Shndërrimi i zanores <i>e</i> në <i>a</i> të gjatë	33
Shndërrimi i zanores <i>i</i> në <i>i</i> të gjatë	35
Shndërrimi i zanores <i>u</i> në <i>u</i> të gjatë	36
Lidhja e fjalëve	37
Rënia e zgjatimeve	38
Shqiptimi i fjalës “ALLAH”	39
Ngjashmëria e shkronjave	40
Alfabeti i gjuhës arabe	43
Njohuri të përgjithshme	44
Thënie të të Dërguarit Muhamed	45
Lutje të të Dërguarit Muhamed	46
Shkruaj bukur	47
Shkruaj bukur	49
Sureja el-Fatiha	51
Ajetul-Kursi	52
Dy ajetet e fundit të sures el-Bekare	52
Dhjetë suret e fundit të Kuranit Fisnik	53
Mënyra e leximit të shembujve	57
Përmbajtja	59